

پیشینه آن برای بهره گیری از آب چند رودخانه پیرامون ایران

یکم: نهر مسرفان

سخت در آن دست میزنند و بیشتر آب آن را به نایب میهند که نباید دست باشد. این بنا بزرگ باید از دوران اسلامی مانده باشد. آب کارون در آن نیشتر به دو شعبه چهار دانگه بنام شطیط و شعبه دو دانگه به نام گورگر تقسیم میگردد. یک شش آب کارون به گورگر میسرود و در وقت دیگر آن شطیط روان میگردد. آب گورگر در عهد پادشاهان از بند قمر در سکر نکرتم با جنوبی تر از نقطه بجزیره میاناب نیشتر به نهر مسرفان روان میشد که از شمال به جنوب امتداد داشت و بجز بزرگی بدو است ۴ تا ۵ هزار هکتار از آن می شرق رودخانه کارون از بند قمر تا حدود امروز از مشرب میگردد.

استخر که در سد چهارم مجری از نیشتر به امواز زفته است نوشته که نام آبادی ای نیشتر است که جا آبادتر از مسرفان وجود ندارد. از نیشتر هم به نهر مسرفان از آب افتاده و بجز نیشتر باقی نمانده است. با نیشتر یک استخر بزرگ در جوار بند قمر سابق و لایروبی نهر مسرفان می توان در مدت ۲ تا ۳ سال نخست نزدیک به چهل هزار هکتار از زمین را با نیشتر قانسابق و از نو زیر کشت آورد که اگر نیشتر کاشت شود به هزار هکتار ۹ تن شکر میشود از این چهل هزار هکتار سیانه نزدیک به ۳۵۰ هزار تن شکر برداشت کرد. هرگاه یک شش آب کارون به نهر مسرفان روان گردد میشود دست کم یکصد متر مکعب در ثانیه در نهر جدید مسرفان آب روان گردد و این آب به هزار هکتار از زمین حاصلش شرق رود کارون و دامنه کوه ای بختیاری کیفیت برای آگاهی بیشتر فتوحی تاریخی نهر مسرفان پیوست است.

دویم: آب زهره

زهره رودخانه پیرامونی است که از نایب چهار کیلومتری سرچشمه گرفته و به کوه باختر روان است. در خاور همیها آب خیر آباد به آن میسرود و راه خورالجهو باختر ادامه میدهد.

دره ملا به سوی جنوب بر میگردد و به نام رودخانه هندیان در هندوستان به خلیج فارس میسرود. دره ملا آب زهره ۵۴ متر مکعب در ثانیه برابر با ۱۷ میلیارد متر مکعب در سال اندازه گیری شده است. کوتاه ترین فصله آب زهره با کهناره خلیج فارس ۲۵ تا ۳۰ کیلومتر است. از اینرو می توان به آسانی آب زهره را به زمین های کناره شمالی خلیج فارس روان کرد با ششصد میلیون متر مکعب بر گردانده شود از روز زهره می توان ۴ هزار هکتار از زمین های با بر میان بند علم و بند بو شهر را زیر کشت آورد و برای یکصد هزار نفر کار و نان همیشه گنجی تهیه کرد.

سهیم : برگرداندن آب کرخه و کارون از شط العرب (شط = ساحل)

برای آنکه کلبه برای همیشه تکلیف شط العرب روشن شود باید :

آب کرخه از بند کوفی به کارون برگردانده شود که پسران سیمون ۳۵ کیلومتر در اتم شمس به کارون بریزد . از خور مارید تا خور موسی لایروبی شود و بجز از آب کارون به خور موسی روان گردد تا قایق با تانکر میان خور موسی و کارون آمدن کند و با بهره گیری از بالا و پائین رفتن آب دریا ، تخلیه بزرگی در دو سو آبراه مارید به خور موسی ایجاد گردد .

ماده آب شیرین کارون به بهترین شرایط برگردانده شود . با انجام کارهای نوشته شده در بالا ، در هر ثانیه ۸۰۰ متر مکعب در سال ۲۶ میلیارد متر مکعب آب شیرین به شط العرب روان نخواهد شد ، در نتیجه آب شور به شط العرب مسلط شده و به تخلیه نهای کناره شط العرب ختم خواهد شد ، برای آنکه تخلیه تا هزار جریه آبادان ختم نشود آنها را باید از بهترین آبیاری کرد .

چهارم : آب کارون برای اردکان و یزد و نایین

در سالهای اخیر ، چاه های عمیق زیادی در اردکان ، نایین ، یزد و پرپمون آنها کنده شده و از آب زیرزمین آنها بهره برداری میشود که هرگاه این کار دنبال شود ، دامنه سطح آب زیرزمینی پائین خواهد رفت و حجم کم همه آب گمبده خواهد شد .

باید دامنه بهر قیمت که شده بلر یزد ، اردکان ، نایین و پرپمون آنها آب تهیه شود . مطمئن ترین تهیه آب برای این منطقه آب کارون است . بررسی ما مقدماتی بیان نتیجه رسید که هرگاه آب رودخانه ارسولکان و آن بولاق (هر دو از سرچشمه کارون هستند) باید ۸ کیلومتر بر یکدیگر متصل شود و آب آنها انبار گردد ، میشه آنرا از یک تونل ۴۲ کیلومتری به دافان ، نزدیک شهر ضار انبار مکان ۲۰۰۰ متری رسانند . مقدار آب ۸ متر مکعب در ثانیه یا ۲۵۰ میلیون متر مکعب در سال مشتمل شده است که معادل ۳۰۰ کیلو متر بر ثانیه ، اردکان ، یزد و پرپمون آنها رسانند و این نقاط را از خشک شدن نجات داد و آبادشان کرد .

پنجم : برگرداندن آب خرسان به رودخانه گور

رود خرسان ، یک شعبه رود کارون است که سابقا ۲۶ میلیارد متر مکعب آب آن به رودخانه کارون میریزد . آب رودخانه خرسان از جنوب به شمال غربی روان است و آب رودخانه گور از شمال غربی به جنوب شرقی جریان دارد .

باید پائین دست رودخانه خرسان یک سد مخزنی ساخته شود و آب خرسان در آن انبار گردد . در بالای دست رودخانه خرسان هم یک سد تنظیمی ساخته شود که آبها را سرچشمه های خرسان را انبار کند و هنگامیکه نیاز به انرژی های برق نیست ، از سد مخزنی پائین دست خرسان به سد تنظیمی بالنگ آب رسانده شود و آب انبار شده در سد تنظیمی با یک مجرای زیرزمینی رودخانه گور برگردانده شود .

ششم: آب روه شور برای بندر عباس

در خاور بندر عباس رودخانه سیدابی که پر آب روان است که سالانه نزدیک به یکصد میلیون متر مکعب آب شیرین خلیج فارس میسریزد. آب این رودخانه هنگام روان شدن از شمال به جنوب در روی زمین یا زیر زمین از زمین های شور یا گاه نهایی نمک گذر میکند و شور میشود. برای آنکه از شور شدن آب این رودخانه جلوگیری شود، باید بستر آن دقیقاً بررسی گردد و هر جا آب از زمین شور یا نمک تماس پیدا میکند، برای رودخانه بستر مصنوعی ساخته شود یا به روش مناسب دیگر آب برگردانده شود تا با نمک تماس پیدا نکند و شور نشود.

آب رود شور برای بندر عباس بسیار ارزشمند است زیرا با هر گاه دوغلت از این آب چهار شود، ۶۰ میلین متر مکعب آب بدست خواهد آمد که با آن میشود نخت آب مورد نیاز ۶۰۰ هزار نفر را به قرار روزانه ۱۶۵ لیتر هر نفر در شبانه روز تهیه کرد و پس از آن مانده آب را به مصرف کش و رزی رسانید و با آن ۲۰۰۰ هکتار از زمین های با یر پرا همون بندر عباس را آباد کرد.